

ACC. NR. 12337

Landskap: Skåne Upptecknat af Emil Goderman
 Härad: Pjäre (Karup) Adress: Gröndal, Hoop.
 Socken: Hoop Berättat af Mathilda Pålsson
 Uppteckningsår: 1929 Född år 1861 i Åstra Karup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

(17 sidor)

Uppteckningen rör "S:t Toras visa"¹⁾

En vacker hustru kalle Toras,
 tog sin dotter uti skola,
 sade: "Lär och lär af mig.
 En gång, när du lefver kvinna,
 skall du detta väl besinna,
 att det och skall gagna dig."

Det var i går på kyrkrovaron.
 Kom en glämsk, var på kragen,
 frågad mig trohjärdelig
 efter dessa år och ålder.
 Inte vet jag hvad det valles
 utan han visad älskar dig."

Skriv endast på denna sida!

S:t Toras
visa.

"Du högaste
 himmel"
 det lyssne
 mig att sjunga
 förtän jag
 sorgen in.
 Skörd efter

1) Melodi uppt.
 av A. Malmsgren
 bifogad s. 10 b.

"Jag ej ammal Kunde svard
än det, som jag kan erfara;
Du telir nu kuard nistom är.
Kerstin belifou och puard seeton,
fast hon är ej stor till värdom,
Malin holji denna vär."

Samma dag som Jons blef född,
då blef gamle Persten dödd.
Jag minno som det var i går.
Vårfrudag i år, som Kommer,
den, som faller in i Sommar,
telir han två och tjugo år."

Han lär Komma hit i onazon
med sin kåst, stöflar och psarrar.
Och om han dig då besjar,
Skall du honom höfligt svard.
Gud, vår Herre, Eder fars
och Er kina nåd bestär!"

Jag första gången honom lojil,
första stjärnan och pådragil,
lagil sin från moderns kenta,
honom då till dopet lagil,
der han åter klifvid krogen,
plantad in i lifvets träd.

Honom sedan mycket gifvid,
det jag icke allsuppskrifvit —
Ännu mera skall han få.

Han skall få sin äldsta flicka.
Gud gif honom råd och lycka!
Kom ou, Karin, hör här på!

Lörd för allting skall du lära:
Dina mycketlar skall du lära
för din Rista, skap och skrin.
I huset skall du krogen vara
såsom bonden gamla Sara,
underdanig mannen din."

Skriv endast på denna sida!

Med din man skall du ej tråta,
honon ej till ondska reta.
"Sj nu akt! Hör mig och lär:
"Della skall du väl besinna
och hvar morgon dig påminna:
i sitt hus kan hus bond' är."

"När kvinnan vill få kansen gald,
qvinnan vill för mannen talu,
det kan aldrig gå i lös;
deraf komma många tråtar,
som den onde då framsetter,
än de rifras och till sluss."

Du skall ej i huset lida
dem, som stors för sjoallens plita,
om det så var, senekt Knud.
Sjung den visar, när de komma:
hafver pladder fulla kommar,
strax går pladdererna kan ut.

De, som uli laudet vandra
från det ena hus till det andra,
de som roffa, de, som spä,
skall du aldrig förlopa
om lycka af dem köpa
"Gud bevara dig derifrån!"

Du skall hålla rent i huset,
pottor, pannor, fat och kruket,
leord vill som af en ben.
Ugnen skall du också kenna,
än kan skall i huset glimma,
som kan var af marmorsten:

Tunga främmande, pedes för
Skid de kläder du kan göra:
fjäderad, vadmal, hvitt och svart,
ty de brokad och de prandigt
åro mycket oförståndigt
och af en ostudig art."

Skriv endast på denna sida!

"Du skall ej på mannen jocka,
när du ser en gylkel docka
kladda öfver kåd och stans,
ty du kvinna mannen gläder,
som är nöjd med de kläder,
som hon själfvet göra månd."

Stängen äns uti staden,
som ej vord värder maten
Kan ej spinnas en ton garn;
fast hon har två hvita näfvar
Kan hon ej en skjorta väfva,
eller ett par slumpselband.

"Du skall icke noger vara
icke heller maten spara
för dem du har i ditt leröd.
Noq ä ä deras barn, som svälla
skola asketatos äta,
steka dem på glöd."

du skall icke heller slösa
på som de af böcker äro,
du skall hafva i föråd.
Sant att året har kolf månär,
Sedan får du kulla, lana,
Och du der skall hålla på.

När som du vill med tillreda,
Skall du alltid du kan bereda,
ty det kan du väl förmå,
Och din Mors och Mormors seden,
är också din egen heder,
om du mig vill rätt förstå.

Om du vänsin dörren stänges
för den fallige, som tränges,
dem, som söka öfver ledd,
Lärur Gud det bästa göta,
stänga sina nådes dörrar
för din själ, när du ser död.

Skriv endast på denna sida!

Du skall löna dem dig tjena,
dina pigor, dina drängar
jörvar, polen ordvifter.
Om du deras lön förbänder
är en post, som hastigt ränner,
inför Herren skrifven står.

Du skall sist i fången vara,
dina földer inled spara,
om och om i huset gå.
Se om dörrarna ä' lockta,
se om eld och ljus ä' slöckta,
inte pigan lita på.

Du skall alltid hemma blifva,
ej i främmande' plugor drifva
såsom Grauens moder var.
Gist hon ut ur plugan rände,
alla svinna de uppvände
allt hvad som du hemma var.

Du skall aldrig sorgen synas,
fastän sorgen kan begynnas
som den långa Lucie natt,
Fäuk äfven sorgen öfver natt,
När som solen den upgerinner,
— dagen följer efter natt.

Du skall flitigt gå i kyrkan
Kryps och tjäl till kraft och styrkan,
gera höra Herrans ord.

Aldrig skall du glömma detta
och min lärdom ej förgäta,
när jag hvilat under jord.

Du skall också barnen lära
det, som ländes till Guds ära:
läsa, skriva och tala.

Sedan vet de derom tala,
när du genom dödens öval,
hafver dig ifrån dem vänd.

Merre har jag ej att lära,
När som de min' been utlära,
Jag skall sluta mina år,
Skall du lära barnen dina,
Som jag gjorde nu med mina,
Som i visan skrifvet står."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

2337

Landskap: Skåne Upptecknat af Emil Toderman
 Härad: Pjäre - Hök Adress: Wronstorp, Hoof
 Socken: Hoof - Ö. Karup Berättat af Madellida Palos m
 Uppteckningsår: 1929 Född år 1861 i Östra Karup

11.
2337

Metodi nr
acc. 3416:48.

Uppteckningen rör

"Du höjaste himmel och du djupaste jord,
 du må väl beklaga en flicka, som är ung,
 som trampar upp på jorden och ser på många gånger,
 och önskar sig en vän, den hon aldrig kan få.
 Men hade jag vilt rikare och född af bättre släkt,
 då hade jag nog tillit värdig att hvila i din famn,
 men en så unge flicka att tåga i din famn,
 du tlyges väl Rauhända, när du har blott mitt namn.
 I lekars och i nöjen, der har du varit min,
 men under brudbransens fjell jag ej tillfva din.

Du kalle alltid väl, men du menade ej så.
När jag vånde ryggen till, då skralla du derät.

"Ett svikfullt hjerta får aldrig se Gud,
Så mycket har jag lust i mitt alltonde leud,
Äu den, som talar falskhet och lojn med sin vän
först eller sist blir straffad af Gud i himmelen.

(t)
Men hör en Sönglångar, som slår här omkring:
I hem väl denna sakken betyder ingenting.
Ja, kärlek du gör starkare än någon kan tro,
Den bor uti mitt hjerta, du gör så stor oro."

ACC. NR. ....

Landskap: *Skåne*
 Härad: *Bjäre*
 Socken: *Hof*
 Uppteckningsår: *1929*

Upptecknat av: *Emil Ydman*
 Adress: *Grustorp Hof*
 Berättat av: *Mathilda Pahlsson*
 Född år *1861* i *Estu Karup*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV13.
2337

Uppteckningen rör

Det lyfter mig en sjunga, fastän jag sorgsen är
 med mun också med tunga, fast jag ledrofsad är.
 När jag på hemmet tänker, på vän och flickan Kar,
 mitt hjerta då vill ångslas och mysligt sorgsamt är.

Den dagen jag ej glömmes, då vi från gränson drog
 och in i Norge gicko - det var en farligt tag.
 April den fjugofernte, det var en hetor dag,
 då brus och kulor klautte och mängen föll i slag.

Den dagen klef många enkla och faderlösa barn

Skriv endast på denna sida!

Med. m. asc.

3416:26 uppl.
av A. Malungren
efter samma
sångerman.

af Marskar och af Grenskar der stupad i auge man,
lugo i fidd blod orodsolade i Rær och i mæras;
klesserte och dodade framt Ræris frænga lass.

Når dagen den var åndad och slaget var forki,
alla vi som varo i lifve, måste esse till fængar ge.
Sån blef vi transporterade till Åsnö Rytka fram,
der blef vi intvarterade att hvila alle man.

Om mærguven vi valkade vissregida kvarje man,
Ræmrater vi påtnade, som låg i Gudsens land.
Skæret utom Rytka muren upstastad i en höf,
alla de, som ståt i turen, de fængs der sin död.

Sån blef vi Ræmmenderade, uppställda på parad
med velt på alla sidor, så fram så väl som leakt.
Så måste vi marschera igenom Snø och vann

de femna tjugo milen till staden Kristian' .

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

O himmelske Konung! O himmelske monark!
O till oss arma gossar från deessa Syndermark!
O till oss arma fångar, som här i Sverige gå
i deessa sommar långa och hafva stov åtra!

15.

2337

Åsk, om jag hade vingar tillkom den hvita svan
så skulle jag vinga Sverige hem till mitt fosterland,
hem till den lilla vännen, som jag har mitt bo,
och lefva der i roje - här har jag ingen ro.

Jag skulle skriva mera och mera lägga till
och versar gör flera, men jag får tilliga still;
ty min ursäkt är denna, att jag nu icke ser
samt bress på bläck och penna att skriva något mer.

Landskap: Skåne
 Härad: Pjärs
 Socken: Skof
 Uppteckningsår: 1929

Upptecknat af Emil Södermar
 Adress Tromsö Skof
 Berättat af Abraham Palsson
 Född år 1861 i Östra Skarup

16.

2337

Uppteckningen rör "Skärdeflickan"

Hon bodde i torpet bland susande skog.
 Hvad liljorna talte, det visste hon dog.
 Hon visste hvad fogeln i hunderna g'vad,
 och jemt var hon sorgfri och glad.

Och ären de giugo, en fast man hon fick;
 Han syntes på stolt i sitt Ruziska skick.
 Hon drojde ej länge, hon drojde ej alls
 att leuda på ena hans hals.

De skulle ha gift sig, men freden tog slut;
 Med tsaren af Ryssland drog konungen ut.
 Med Gustaf den tredje drog gossen ästad,
 Skriv endast på denna sida!

men jemt var hon sorgfri och glad.

En dag fram på hösten man Rarfvorna känd,
då kom der en leud ifrån främlingande land.
Bäst visan om Tjugal blaud tärnorna ljöd,
då sad det, att gossen var död.

Hon sade då genast på grönskaude äng:
"I tärnor, du ledden min fruedliga säng.
Hur lyft att få hvila blaud rågen i frid
i sommarsens gyllene tid!"

Hon lade sig sedan och somnade godt
på ledden, på lears hon i stugan på leardt.
Hon log in i döden. Men hvistkade rörd,
att aldrig sägs vackrare störd."

Och tärnorna sjöngs vid blomsterfrydd graf:
"Hej slumra! Vi höll dig så hjertligt utaf.
Du leand på din Rarfve, du visa du kvad,
och jemt var du sorgfri och glad."